

ی هرقف حرش دمحلاب هدمحنو» هقلخل هاضترا یذلا یلع هلوبق بجوأو ، »هسفن

- «دمحلا» یارب «هقلخل هاضترا یذلا» فصو ندوب یحیضوت ای یزارتحا یسررب
- «وَرَكِذِلَّاحَاتْفَمَدَمَحْلَلَعَجْیَدِّلِلْهَلَلْدُمَحْلَا» یهرقف رد یحیضوت فصو
- یذلا دمحلاب» هرقف رد یحیضوت و یزارتحا دیق توافت ؛دمح قیداصم ای سنج هب رطن
«هقلخل هاضترا
- تیزارتحا تیرهطا و «هدمحن» اب مالک غورش
- تنس اب قباطم دمح ،یضترم دمح
- دمحب تارم
- لاثتما و عاشنا نیب توافت ،دمح لوبق و یضترا توافت

ای یزارتحا یسررب یذلا» فصوصو ندوب یحیضوت یارب «هقلخل هاضترا »دمحلا«

هلا ال نأ دهشأو ، هسفن یلع هلوبق بجوأو ، هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحنو»
[1]«هل كيرش ال هحو هلالا ال

یارب هک یدمح نآ هب ،مینکیم دمح ار لاعتم دنواخ ؛«هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحن و»
لوبق هدرک باجیا و ؛«هسفن یلع هلوبق بجوأو». دننک دمح ار نآ هنوگ نآ ات تسایضار شقلخ
مینکیم لوبق ماهدنب یوت زاینک دمح ار نم رگا ینعی . شدوخررب ار شاهدنب نیا دمح

روح ره هن ؛«دمحللاب هدمحن» ؟ تسایحیضوت فصوصو ای ، تسایزارتحا فصوصو «یذلا» هک تسای نیا لاؤس
نم . «هسفن یلع هلوبق بجوأو» تقو نآ . «هقلخل هاضترا» هک یدمح صوصخ طقف ، یدمح
دمح ینعی ؛ تسایحیضوت فصوصو هکنیا ای . دوشیم یزارتحا نیا . مینکیم دمح یروح نآ ینمؤملاریما
یحیضوت ار دمح سنج ، میراد ، «دمحلا» ؟ تسای ادخ دمح ، دیایب اچک ره هک دراد یتعسو لاعتم دنواخ
ار دمح نیا وا . «هسفنل هاضترا یذلا دمحلا» ؟ تسیچ دمح . مینکیم دمح «دمحلا» هب ار ادخ . میهدیم
لوبق ؛ «هسفن یلع هلوبق بجوأو» . دورب راک هب وا یارب سنج ناونعهب هک هتفریذپ و هدرک لوبق
تسای هدرک باجیا شدوخ رب شقوولخم زار دمح نیا

سنج یارب تسایحیضوت ای ؟ تسای رگیدی یاهدمح زار زارتحا ، «یذلا» ای ؟ تسای رهظا اهنیا زای کی مادک
؟ تسای تروص نیا هب لاعتم یادخ دمح هک دمح

ت.شاد رطن رد ار ود ره ناوتیم : درگاش

... عماج رگا انعم کی زار رثکا رد طفل لامعتسا رد ، هلب : داتسا

رد هعسوت و هعماسم ساسا رب لوبق بوجو کی . تسای دمح ره بسانت هب یدمح ره لوبق بوجو : درگاش
تافیصوت ساسارب هک تسه مه یدمح کی اما . تسین نأش هب قیال یاهدمح یارب نیا . تسای تمحر
تسای شدوخ هبترم هب مه شبوجو هک تسای لبق

رد ای، تسای دمح میلعت ماقم رد ای آدنک دمح دهاوخی م هک یسک هک دراد نی هب یگتسب ۲: درگاش دمح نی ا. دوشیمن یدمح ره و تسای زارتحا، دشاب میلعت ماقم رد رگا. تسای هلا یانث و رکشت ماقم اهنای دیاب اذل. دراد ار شدوخ هاگیاج یئانث و تمعن ره و، دشاب لاعت م دنوادخ تفرعم ربینت بم دیاب دوش نییبت

---

۷۳. ص 1، ج 1، دیحوتلا، قودص خیش. [1]

ی هرقف رد ی حیضوت فصو دُمَحْلَا لَعَج ی دَلَا ۛلَل دُمَحْلَا» «هَرکِ ذَلَّ احَاتُ فِم

و مد هب طخ نی .تسا اهه ب طخ ررغ زا هک تسه هب طخ کی فیرش هغالب لاجهن رد دینی بپ :داتسا هدی دن لاج ات مه رگا .دینک هاگن رگید راب کی و دیورب لز نم هب دی اهدی دالبق رگا .دراد یهاگتسد احَاتُ فِم دُمَحْلَا لَعَج ی دَلَا ۛلَل دُمَحْلَا» :تسا نی هفیرش یه ب طخ نآ عورش .دینک هاگن آم تح ،دی

لعج» .تسا شس نج هب رطان «دمحلا» عطق روطه ب اج نی رد ،[1] «وَلَضَفْ نَم دِی زَمْلَلْ اَبَسَ وِرْکِ ذَلَّ هک یرصاق یه دنب دمح ،دمح نی هک دن رادن یراک ترضح مالسل ا هیلع اج نی رد .«هرک ذل احات فم دمحل ا .تسا ینطاب رفک و یتفرعم یب شیپ ات رس دن کی م هک مه یدمح و هتخانشن هچوچی هه ب ار ادخ سنج ینعی «دمحل ا لعج ی ذلا هلل دمحل ا» .دنتسین نآ هب رطان الصا .تسین نی ناشروطنم الصا هللعج» هک یس نج نی مه اما .تسا هداد دمح هب ار نأش نی ادخ .دنتسین تبحص دمح تی هام هب عجار .دمح اب نی دماح زا دهاوخی م هک ،دیایب شقی داصم رد رگا ،تسا «هلضف نم دیزمل اب بس و هرک ذل احات فم تقو نآ ،دوش رداص دنراد هک یبتارم اب نی دماح نی زا دهاوخی م یتقو ؛دوش رداص دنراد هک یتفرعم .تسا شدوخ تالیخت اب هک تسا یدمح .تسین هبانج ب قیال دمح اهنآ زا یضعب

رد یئاهب خیش رطن هب .ماه درک ضرع مه رگید راب دنچ .تسا بل لاج نم یارب اهنای ؛دنراد یئاهب خیش ریبعت نی ؛... تسا نکشرمک و دنراد همهاو نآ زا هایلوا هک یروم زا دناه دومرف .دناه دومرف لوکشک و دزی گرزب یاملع زا هک دنتشاد یناسارخ هیقف اضرم ال غ خیش آ کی .تسه مدای اج ود رد ،نکشرمک نکشرمک نآرق یه ی آ نی هک دنتفگی م خیش جاح تفگی م ناشی درگاش .دندوب تامارک بحاص دندومرف .ممه فیمن ار خیش جاح فرح هبلطنم ؛تسا نکشرمک دنیوگب خیش جاح مه اعقاو .تسا

خیش جاح .[2] «نِی قُتُم لَل نَم ۛلَل لُبَقَتِی اَمَّنِی» ؛تسیچ هی آ .تسا نکشرمک نآرق یه ی آ نی دوب یکی نی .می اهدش در و می اهدرکن ار شرکف ،تسا نکشرمک دنیوگب

.تسا نکشرمک هایلوا یارب هک تسا نی ناشریبعت .دنراد لوکشک رد خیش موحرم ار رگید دروم

لایخ اههچروم نی ؛[3] «اهل امک نی تنابز یلاعت ۛلَل نأ مهوتت راغصلا لمنلا» :تسا تیاور نی ؛دنک ییادخ دهاوخی م روطچ هک دشاب هتشان رگا .دشاب هتشان کخاش ود دیاب مه دنوادخ دنتسین رد .می تسه کی ریش هچروم نی اب ام یه مه هک دناه دی مه نی زا ؟دناه دی مه هچ نی زا یئاهب خیش ام ،دشاب کخاش ود نودب دناوتی من ادخ دیوگی م و ؛میرادن یقرف هچروم نی اب ام لاعتم یادخ تفرعم اهنای نودب ادخ میوگی م .می تسه روطن می مه ،مینادیم هیلصا تالامک موقم هک ییاهزیچ زا یلیخ مه .دناه دی مه ف ار ییالاب بلطم خیش هک دوشی م مولعم .دوشی من

.تسا نی قولخم تافص هب فیصوت :درگاش

یہ بقیع [4] «ادوؤكَّ ةبَقَّع»؛ تسا مہم لتك زا .تسا مہم یلیخ نیا .تسا ہی بشت ،ہلب :داتسا
و دی آی م مدای مدوب ہدی دلبق تقو یلیخ .تسین مدای خیش ترابع .دوش در اچنیا زا ہک تسا یدوئک
م.ن ب ب ار ناش ترابع نیع و منک ہعچارم ہرابود متساوخیم .میوگیم .

---

[1] ۲۲۱ ص ، (حل اص یحبص یخسن ساسا رب) ، ہغالبل لاجہن .

[2] ۲۷ یہی آ ، ہدئاملا .

[3] ۲۷۵-۲۷۶ ص ، ۲ ج ، لوکشکلا .

[4] ۶۸ ص ، ۱ ج ، مالسلل مہیلع لوسرلا لآ نع لوقعلا فحت ، ینارحب یہبعشنبا .

قی‌داصم ای سنج هب رظن و یزارتحا دیق توافت؛ دمح دمحللاب» هرقف رد یحیضوت «هقلخل هاضترا یذلا

لاثم و راغص لمن هک تسه یدماح .دننکیم دمح روحاو و روح نی‌دماح ،دمآ قی‌داصم هب یتقو لاح یا یلع یا«دمحللاب هدمحن» .تسا مادک هب رظان «دمحللاب هدمحن» یهلمح می‌یوگیم اذل اچنیا .تسه نآ رد نآ دمح اب یراک کی ادخ رگا .دشاب دمح سنج زا ریغ دناوتیمن راک نآ ،هدرک یراک دمح اب دنوادخ هک یضار ار نی‌قولخم دمح ادخ ؛تسا «هقلخل هاضترا» مه اچنیا ،«احاتفم دمحللاب لعج» لثم ؛...دننکیم هیلع ترضح اچنیا .تسا هدش یضار قلخ یارب و هدرک دمح هب رظن ادخ ینعی ،تسا یضار .تسا «هدمحن» یور دیکأت رگا اما .تسا یاهجرد هچ هب هک درادن اهدماح اب یراک .دنراد سنج اب راک مالسللا هدرک دمح اب دنوادخ هک یراک هن ،تسا دماح یور مالسللا هیلع ترضح نخس روحم نآلا ینعی ،دشاب اما ،«دمحن» .دوشیم یزارتحا دیق ،تسا دماح رس تب‌حص یتقو اچنیا .مینکیم ام نآلا هک یراک .تسا «هقلخل هاضترا یذلا دمحللاب هدمحن» .هبانجب قیلی ال هک ی«دمحن» هن

دی‌آیم رد روح «هسفن یلع بجوا» اب :درگاش

یسک زا دیاب لو‌بق .میرادن سنج اب یراک هک دناسریم «بجوا» .تسا ی‌بوخ یه‌تکن ؛هلب :داتسا دوش یضار دنوادخ هک تسا هت‌شاد ار نیا ءاضتقا ،دمح تخیری‌ن‌عی .درادن ی‌عن‌ام زاب مه نآ .دوش رداص اچنآ مه امش شی‌امرف .تسا روطنی‌مه مه هب‌طخ نآ .تسا حاتفم دمح تخیری‌ن‌وچ ؛ا‌رچ .دی‌ایب هک .تسا سنج یارب یلو ،تسا دماح دوخ یارب نیا ،«هلصف نم دی‌زملل اب‌بس و هرکذل احاتفم» .دی‌آیم .تسا بوخ تیره‌طا یارب لاح‌نی‌عرد دنی‌وگیم ناشیا هک یاه‌ن‌ی‌رق .دی‌آیم ش‌زا راک نیا سنج نیا

و «هدمحن» اب مالک عورش تیزارتحا تیرهظا

رگااالثم ؛دوب نیقولخم تالیخت ایوگ دندرک عورش هک ادتبا رد هکنیا یکی :هتکن ود :درگاش زا هک یدمحن ،تسا دمحمه نآ زا دعب .دراد یقیقدیانعم هکلب ،تسین تروص نآ هب ،دیوگب «ناک» یزارتحا تلح اب یرتشیب مئالت هک تسا «هاضترا» ییانعم راب مه مود .هن ای دوشیم مک شنئانخ دوش یضار هک درادن ار هبترم نآ زونه نیا هک تسه ییاهزیچ کی ینعی .دراد شندوب

نیا رد هک منک تیوقت ار نیا مهاوخیم مه نم ،دندرک هراشا هک یبوخ شیامرف لیذ دینیبب :داتسا «...احاتفم دمحلل لعج یذلا هلال دمحلل» یهبطخ فالخ هب .تسا تیزارتحا رهظا هفیرش هلمج هلمج کی خیم ،هملک نیلوا .دنکیم تلخد ،تسا نآ اب هلمج عورش هک یاهملک نیلوا هکنیا رطاخهب اب .تسا هدشن عورش ام لعف اب .«هدمحن» :دندومرفن مالسلال هیلع ترضح هبطخ رد .دبوکیم ار غارس نهذ نشور یلیخ اچنآ رد ،«هرکذل احاتفم دمحلل لعج یذلا هلال دمحلل» :دننکیم عورش سنج غارس هکلب .تسا هتفرن «دمحلا» غارس مالک عورش ینعی .«هدمحن» دنیوگیم اچنیا اما .دوریم سنج همیخ خیم سپ ،تسا «هدمحن» اب مالک عورش یثقو .دننکیم رابخا «هدمحن» زا .تسا هتفر ام لعف ،دش هدیوک دماح اب مالک خیم یثقو .«دمحلا» تعیبط و سنج اب هن ،تسا دماح اب مالک نیا ی یزارتحا دیق دیاب الاح ،میشاب وا دماح میهاوخیم ام یثقو .میشاب وا دماح میهاوخیم ام ؛«هدمحن» ال هک یدمحن .هبانجب قیلی هک مینک یدمحن ار وا میهاوخیم ،میتسه وا دماح هک ام .میروایب رد .درادن یرگید اب مه یتافانم ولو .تسا تیزارتحا رد رهظا «دمحلاب هدمحن» سپ .هیضرری .تسا تیزارتحا رهظا یلو .تسا نکمم اهنیا یود ره انعم کی زا رثکا رد لامعتسا

دشاب نیا رب هنیرق دناوتیم مه «هاوس لمع نم لوق» :درگاش

«یلاعت و هباحبس» :دندومرف مالسلال هیلع ترضح هکنیا زا دعب ینعی .تسا تسرد ؛هلب :داتسا «هدمحن» هب عورش هک ام سپ .«هاوس دبع» هک میراد ار یسک لوق ینعی .دننکیم هتسد ود دنراد راهظتسا غاونار رد تسا یبوخ تاکن اهنیا .دوشیم یزارتحا اذل .میورن ار نآ هار میهاوخیم ام ،مینکیم .دهدیم شقن تیرهاظ و تیرهظا هک

134. ص 1، ج 1، ةبيغلا باتك، ىنامعن موحرم. [2]

دمح بتارم

دمحلل دنیوگی م طفل رد ود ره ینعی . ددرگی م رب صخش نآ تفرعم و تاداقعنا عون هب مه نیا : درگاش تیاهن رد هک مروایب اج هب یدمح مه اوخی م نم دندرک ضرع مالسلال هیلع تررض هب هکنیا امک . هلول و هاگن اب دیوگی م یسک ار هلول دمحلال نیا یهاگ یلو . هلول دمحلال : وگب : دندومرف تررض ، دشاب دمح . تسین یفاک شن دروآ طفل فرص ینعی . دیوگی م مه یلومعم مدآ ، صاخ ی تفرعم تعسو .

هکی یی اچرد ، هلب . تسا چیه ، دوب هقلقل فرص «هاضترا» رگا مییوگب می ناوتی من یلو ؛ هلب : داتسا مولعم . دندرکی م رارکت دایز اقآ چاچ هک دوب ی تایاور . تسا تسرد تسا شن هذ رد یطلغ یانعم یسک زا یکی . دندرکی م مه رارکت و دوب ناشدای و دندوب هدرپ یذاتل کی ، دندی ار نیا اقآ چاچ ی تقو دوب : دندومرف مالسلال هیلع تررض ، تسشن مالسلال هیلع تررض رضحم دمآ دندومرفی م : دوب نیا اهنآ هرابود مالسلال هیلع تررض . «نسخ» ، «دیج» دنیوگی م دیدی . مبوخ : تفگ ؟ تسا روطچ تلح ! هلول دمحلال : تفگ ؟ تسا روطچ تلح : دندومرف تررض . مبوخ : تفگ ؟ تسا روطچ تلح : دندومرف وگب امش ! ؟ مبوخ ییوگی م اچ ، هداس یهملاکم نیا رد یتح ینعی . م تساوخی م ار نیمه دندومرف اب . م تساوخی م ار نیا دندومرف مالسلال هیلع تررض . دندومرفی م ار شیدح نیا دایز اقآ چاچ . هلول دمحلال لابندهب ، باوج رد نم ینعی . تسا روطچ تلح دندرکی م لاؤس تررض هرابود ، مبوخ دادی م باوج هکنیا . دشاب هی نامیا تارواحم بسانم هک متسه ی باوج .

هب فجن زا هدایپ . متشادن ی تاناکما دوب هتفگ یی اقآ . دنتفگی م هک دوب مه یرگیدی هیضق هدایپ و هلیسو نودب مه نم . دوب مرگ یباسح مه اوه و دوب مه ناتسبات . مدشیم فرشم البرک تسد نم هب یلحیی و فعضّ الماک رگیدی و متسشن دیسری تقو کی . تشذگ تخس یلیخ . مدوب بوخ یلیخ هک متشاد اه بکرم نیا زا مه نم رگا مدیدی . دنوریم ، دنراد اه بکرم نیا زا یضعب مدیدی . داد متفگی یروف ، مدوبن هتسخ روح نیا ، متشاد ار اه بکرم نیا مه نم رگا هک دمآ من هذ هب ات یلو . دوب نم فک رد ی نارون رد کی و دمآ نم کی دزن یکلیم کی هک مدیدی باوخ ملع رد بش تفگ . هلول دمحلال اب نیا : تفگ ؟ ؟ تسیچ نیا متفگ . تشاذگ نم تسد فک رد ار نآ ، ریگب ار تسد تفگ . تشاذگ متفگ . مدرک دمح لاح نیعرد ، مدیدی هک ار اه بکرم نیا : تفگ . تسا هدش تسرد هلول دمحلال کی اقآ چاچ مه ار هیضق نیا . دراد ار یزیچ روطنی اچ نآ رد وت هلول دمحلال کی نیمه : دیوگی م . هلول دمحلال دنتفگی م رابدنچ .

. تسین یرگیدی و تسه هاضترا یکی : دنیوگی م هلول دمحلال رفن ود هک تسا نیا نم ضرع : درگاش هجوت اب یسک یلو . دناه دومرف مالسلال هیلع موضع هک تسا ی روطنامه و تسا یکی طفل ینعی . هلول دمحلال دیوگی م روطنیمه مه رفن کی و ، دنکی م دمح دسانشیم و تسه تمعن رد هک ینوئش هب ؟ دراد مه نآ هب هراشا مالسلال هیلع تررض ترابع نیا

. ... مه وا دوخ ای . ددنسپ یمن ار شای توکلم نطاب لاعتم دنوادخ هک یی اهدمح نآ ینعی ؛ هلب : داتسا یغالا یور ار یدرآ ینوگ کی . دندرکی م رارکت مه لاس ره ... یاقآ . تسه مه یی اهی خوش اچنیا رد رد مه درآ ینوگ . داتفا و تفرغالا یاپ ریز یگنس کی رهن رد . دشیم در یره ن یور زا و دوب هتشاذگ رد یی اهی خوش مه نآ ! تفگ یرگیدی زیچ کی مه دعب . هلول دمحلال تفگ و درک الاب ار رس دعب . تفر رهن نم . دیونشب ناشدوخ تحالم نامه اب دنتفگی م هک ییاملع دوخ زا دیاب ار هلمج نآ . تسا باب نیا میوگی من .

،دمح لوبق و یض ترا توافت لاثتما و عاشنا نیب توافت

رد «هسفن یلع هلوبق بجواو» اب شتوافت «هلخل هاضترا» هک تسا نیا رگید لاؤس :درگاش
؟تسا انعم هچ هب دمح لوبق دعب ؟درک لوبق و دیدن سپ ینعی «هاضترا» ؟تسیچ

؟میوگیم هچ میرادیم رب رس یتقو عوکر رد .دشاب نیمه میناوخم زامن رد هک یزیچ دیش :داتسا
نمل ّللا عمس» ؟تسا رابخا ای تسا عاشنا ؟تسا رابخا ؟تسا اعد نیا .«دمح نمل ّللا عمس»
ادخ ینعی ،«ّللا عمس» میوگیم ،هن ای .مهدیم ربخ مراد .دینش مه ادخ و مدرک ادخ دمح نم ؛«دمح
ینعی .دونشمن ادخ و مینکیم دمح ام یهاگ .مینکیم اعد .دنک لوبق ینعی دونشب نیا .دونشب
یعضاوم ؟رابخا ای تسا اعد نیا .دهدیم شوگ دمح نیا هبّالضا ،دهدب شوگ دهاوب رگا هیبشتالب
تسا اعد و رابخا نیب هک تسا یعضاوم یبرع نابز یابز یاهاج زا .دراد ار ود ره بات تالمج هک تسه
دمح هب دنکیم دمح مه یتقو .«هعمس و هلخل هاضترا» ینعی ؟تسا انعم هچ هب «بجوا» اجنیا رد بُخ
دریذپی اهنآ زا هکنیا ،«هسفن یلع هلوبق بجوا» .دهدیم شوگ اهنآ

لوبقم دمح ینعی «یضترم دمح» نوچ ؟تسیچ رد «هلوبق» اب «هاضترا» توافت :درگاش

ءاشنا لثم ؛«نایتالا لبق هنایتا یض ترا یذلا دمحلاب» .تسا ققحم لاثتما کی اهنآ نیب :داتسا
،دمآ لاثتما یتقو دعب .دراد بوجو ،دراد بابحتسا مکح ثیح زا ؛«هلخل هاضترا» .تسا یعرش مکح
هلمج ود نیا سپ .دنکیم بجاو شدوخ رب ار شلوبق ،دناهدرک لاثتما هک ار یزیچ نآ ؛«هلوبق بجوا»
رثا بترت و لاثتما زا دعب ملاع ،کالم ملاع .تسا لاثتما زا دعب و لاثتما زا لبق هلحرم ود یارب
ترضح .تسا رثا بترت یاضف «هلوبق بجوا» .تسا کالم یاضف یارب ،هسفنل هاضترا .تسا
،دننکیم نایب ار اهنیا یود ره مالسلا هیلع